

EDINOST

EDINOST
 Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob sobotnih, četrčkih in nedeljskih in nedeljskih. Zjutranje izdanje izhaja ob 8. uri zjutraj, večerje pa ob 7. uri zvečer. — Obajno izdanje stane: za eno leto 1.00, tri leta 2.80, pet let 4.50, deset let 7.50, za vsako leto 10. — Na naročila brez plačila naročnine se ne jemlje ozir. Posrednice številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 sv., v Gorici po 3 sv. Sobotno večerje izdanje v Trstu 2 sv., v Gorici 4 sv.

Oglaš se radeno po tarifi v postu; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega uvadnih vrstic. Poslana esmirnice in javnosobne, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kar sefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema upraviteljska ulica Caserma št. 13. Odprije reklamacije se prosto pošiljajo.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinstvo je moč!“

„Straniero“.

„Straniero“ — tujca imenuje dr. Constantini pazinskega župana dr. Dukića v neki interpelaciji, kojoj je stavil in predčital dne 13. t. m. v deželnem zboru Istrskem; kojoj interpelaciji so podpisali tudi drugi italijanski poslanci, odobravaljoč jo glasno. Poznavajoč dra. Constantinija in vse druge poslance v večini, poznajoč vso njih stranko, njihova načela, njihove namene in težnje, njihov način postopanja, vso njihovo upravo, in zlasti razliko mej upravo, kjer gospodarijo oni, in mej upravo v mestu Pazinskem — vse to poznavajoč in v svesti si, da je uprava v Pazinu naravnost uzorna, in vendar videč, kaj vse mogoče se počenja proti njej v prilog Italijanov: moralali so se poslanci manjšine, Hrvatje in Slovenci, le od srca smijati, ko se je čitala gori omenjena interpelacija.

Ko so pa čuli, da se dr. Dukić v interpelaciji navzljive „straniero“ — tujec, tedaj pa se niso mogli vzdržati vzklikov polnih ironije, naperjenih proti stranki, koji pripada dr. Constantini in proti onim, ki jo vzdržujejo po konci in jo podpirajo.

Dr. Ante Dukić, rojen v Kastvu, pokrajine Istrske, odvetnik in občinski načelnik v Pazinu — v srcu Istre — poslanec v deželnem zboru Istrskem, navzljive se v tem istom deželnem zboru tujcem — „straniero“!

Kako hočeš, da ne bi vsklikal ironično!?

Morda je tega „tujca“ smatrati tako, kakor da je dr. Dukić rojen v drugi občini in ne v Pazinski. Če pa je tako, potem je tudi dr. Constantini tujec v tej občini, kajti tudi on ali vsaj njegov oče je bil priseljence v tej občini. No, glede njega nismo gotovi. Gotovo pa je, da je dr. Martinolich rojen v Lošinju, da biva v Trstu, torej izven pokrajine, a vendar nismo še čuli, da bi ga v Istri smatrali tujcem. — Gotovi smo, da je dr. Stanich rojen v Osoru in da biva v Pulju, in istotako nam ni znano, da bi ga nazivali tujcem, bodisi v občini Puljaki, bodisi v deželi Istrski. — Gotovi smo, da je deželni odbornik dr. Gambini rojen v Koprju, odbornik dr. Cleva v Barbanu, deželni glavar Campitelli v Rovinju in da vsa ta trojica biva v Poreču; in vendar nismo čuli

PODLISTEK.

Tri povesti brez naslova.

Hrvatski spisatelj Kaaverij Šander-Gjalaki. (15)

Tretja povest.

(1880—1870)

(Konec).

— Ne, ne, nehajte! To je infamija, to je slobin, kar govorite vi; niti za hip ne smete več ostati pod to-le streho!

— Ne jezite se, kajti zgodi se tako, kakor sem vam povedal sedaj. In na vse zadnje ne zahtevam od vas ničesar drugega, kakor da ne pridete k zborovanju, kar lahko jaz prepredim kot okrajni upravitelj. Videl sem n. pr., kako so iz vašega hleva izvlekli erknenjo kravo, okrajni zdravnik lahko konstatuje kužno bolezen, in vaši konji ne bodo smeli iz Radojišta. To nam boče sadoščalo, kajti ne želimo drugega, nego to, da ne pridite tja.

Majdak je odšel. Starček je v prvi mah kar besnel satrjavajoč, da boče v bodoče še olj opajral. Na to so mu prišle sopot na

nikdar, da bi jih smatrali tujci niti v občini Poreški, niti v deželi Istrski.

Tujci so za gosp. dra. Constantinija in vse njegove tovariše in njegovo stranko vsi oni, ki so se porodili v Istri, (če tudi v istočnem delu dežele) in ki se čutijo Hrvate, kar so po Bogu in po naravi, kateri nočejo biti Italijani in ki nečejo priznati, da je Istra italijanska pokrajina.

Nauke Istrskih in drugih nadri-zgodovinarjev, nadri-geografov, nadri-etnografov, nadri-politikov, češ, da je Istra italijanska zemlja; nauke, ki se širijo po knjigah, po časopisih, po šolah in deloma tudi v cerkvah; nauke, za katere se deluje po uradih in z vsem sedanjim postopanjem uprave v deželi Istrski; nauke, po katerih Hrvatje in Slovenci nimajo pravice do obstanka v deželi Istrski, ampak da se morajo poitalijančiti; nauke, da so ti Hrvatje in Slovenci tujci v deželi — te nauke jeli so oznanjevati sedaj tudi v deželnem zboru Istrskem.

Daleč smo res prišli!

In potem imajo ljudje dra. Constantinijeve vrste še toliko poguma, govoriti nam Hrvatom in Slovencem, da smo neznoaljivi, da ni mogoče pametno govoriti z nami. In vendar se jim še veruje, vendar jih še vzdržujejo, vendar jih podpirajo povsodi in vsikdar proti Hrvatom in Slovencem!

Dan obračuna mora priti — mora! — in morda ni več tako daleč ta dan!

Politiške vesti.

Nj. Vel. cesar-kralj je dne 13. t. m. sprejel v Budimpešti ogrskega ministerskega predsednika bar. Wekerla v posebni, dolgotrajajoči avdienci.

Volitve v Istri. Pri dopolnilnih volitvah za deželni zbor Istrski izvolilo je veliko posestvo Rizsi-ja in Tomasi-ja. Županom Poreškim je sopot potrjen Canciani, ker drugi niso hoteli vprejeti tega častnega mesta. Vse se je vršilo izredno hladno.

V deželnem zboru Kranjskem vršila so se dne 16. t. m. razna poročila. Poslanec Šuklje je poročal o računskem sklepu dež. zaklada za leto 1892., baron Schwoegel o računskem sklepu bolniškega zaklada za leto 1892, blazniškega, porodniškega in najdeniškega zaklada za isto leto. Isti po-

misel Majdakove besede in potem se je zopet tresel od same jeze. Kajti vedel je dobro, da Majdak gotovo izvrši vse, kar zagrozi. Ah, da še sedaj mora trpeti njegova bedna sirotica ter da sta nje neomadeževani glas in nje nedolžnost postala predmetom strupenega obrekovanja. Kako si more s tem obtožiti svojo vest pred Bogom in pred ljudmi? Mari ni sadoosti, da je še jedenkrat zaigral nje aredo in življenje zaradi svojih načel? Ne, ne, Lotikini spomin mora ostati neomadeževan! Ali sopot: ona sama gori v nebesih ne bi dovolila, da se nje oče iznoveri svojim načelom.

Kakor neumen in neodločno tekal je starček po prasnih, tihih sobah svojega stanovanja.

Mesto da je šel na zborovanje, ostal je doma, a drugega ali tretjega dne je še čital v časopisih, da je zbor „jednoglasno“ votiral zaupnika Maletiču.

„Jednoglasno“ — zagodrnjal je zagledavši se v papir. — Torej tudi jaz sem vmes, ah! — vzkliknil je bolešno, zakrivši svoj obraz mej roki. V sobi so viselo slike Gaja, Janka Draškoviča in drugih narodnih

slanec je poročal o proračunih za leto 1894. za imenovane zaklade. Bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novemestu se je dovolila letna podpora 1000 gld.

V dež. zboru Gornjavstrljskem stavili so gosp. poslanec Winhölsel in drugovi ta-le predlog: „Vlada se posvija, da opusti misel na sgradnjo druge železnice čez Ture. Namesto te naj se podaljša železnica v Kremški dolini do Licena in naj se sgradi železnica Divača-Loka, po kateri bi bili Gornja Avstrija in Češka mnogo povoljniji zvezani s Trstom.“

Deželni zbor Meravski je savgel predlog, da se izroči posebnemu odelku načrt za osnovo posebnega najvišega sodišča za deželo de-ke krone. Za ta načrt so glasovali jedino le Čehi, v tem ko so konservativci in članovi velikega posestva sapustili dvorano pred glasovanjem.

Razprava proti „Omladini“. V dopoldanski razpravi dne 17. t. m. ispraševali so razni obtoženci obtoženega Holzbaeha. Predsednik je strogo sabranil stavljanje vprašanj soobtožencem, rekoč, da „tukaj ne predstavljamo gledališke igre in sodnijska dvorana ni gledališki oder“. — Sodišče predčita nek protest dotičnih obtožencov „Omladine“, ki so v zaporu, proti predsednikovi naredbi, da ne smejo k razpravam, dokler ne pride vrsta nanje. Ta protest se glasi: Ker smo izvedeli, da se je proti „zakonskim naredbam sklenilo, ispraševati nas posebe in ločene od naših drugov, ki so na svobodnem, protestujemo proti tej nepostavni naredbi in prosimo visoki senat, da takoj odloči, kar je po pravici.“ — Obtoženec Rambašek se je pritožil, zakaj ne sme dobivati hrane s doma, ker vendar dovoljuje to hišni red. Predsednik mu je odgovoril, da k razpravam ne smejo dobivati ničesar, ker mora hrano s doma prejemati jetnikar. Ko je Rambašek na to omenil, da je jetnikar nočo sprejemati, savnrl ga je predsednik, rekoč, da mu to ni mari. Zatem se je seja pretrgala. Med odmorom vstopi v dvorano nek urednik „Hlesa Naroda.“ Zatoženci so ga pozdravili s silnim vriščem in „Perest“-klici. Ropot je bil tolik, da je prihitel predsednik v dvorano in omerjal obtoženca, češ, da je to nespodobno, surovo obnašanje. Vrišč se je obnovil, ko je urednik pobegnil iz dvorane. Potem so ispraševali obtoženca Ziegloserja. Tudi on taji, ker se mu očita.

Upravljanje valute. Z Dunaja poročajo, da odpotuje ravnatelj kreditnega zavoda, Mauthner baje v kratkem v Pariz. Dunajski finančni krogi spravljajo to popotova-

prvakov. Ni si upal dvigniti očesi proti tem slikam. Drugega dne pa je prejel neštevilno pisem od svojih somišljenikov, ki so povprašovali, kaj da to pomeni? Sosebno neki stari prijatelj dodal je še k tomu vprašanju: „Mari si se tudi ti odpovedal svojemu praporu?“ Ko je starček to predčital, pobegnrl je ves iz sebe na prosti srak ter pobajal ves božji dan pe okolici. Še zvečer se ni potolažil in hodečemu mimo velikega Lotikinega portreta, dozdevalo se mu je kakor da ga karajo njeni krasni očesi.

Sledečega dne so ga našli pod sliko hčerini s prestreljeno glavo.

Majdak pa je razglasil po časopisih in drugače, da se je revež ustrelil zaradi velike žalosti za hčerjo. Župnik Ilančić pa je prejel pismo, koje je pisal Lapsanović pred umrtenjem, v katerem je bilo čitati mej ostalim tudi to-le: „Nisem klical smrt na pomoč, ko sem izgubil ženo, sina in hčer; sedaj pa, ko sem videl podlega obrekovanja izgubljenega zaupanja svojih prijateljev, sedaj jo kličem, kajti jedina ona mi more dati mir in pokoj. Teško prenašam in ne morom gledati, kako so v naši zemlji izginili staro hrvatsko poštenje,

nje v svezo s prometom, ki ga ima Avstrija s Rothschildovo skupino. Ko se je izvedelo o tem dne 17. t. m. na dunajski borski, postoklo so takoj cene privatnih vrednostij.

Cerkveno-politiški zakon na Ogrskem. Iz Budimpešte javljajo, da kljubu temu, da je več liberalnih poslancev izstopile iz kluba, se vendar nadejajo politički krogi, da boče imela vlada o glasovanju o tom zakonu vendar kakih 40 glasov večine v državni in kakih 20 v gosposki (magnatski) sobnici.

Ustaja v Italiji se širi. Rimski „Parlamento“ javlja, da so bili večeraj (17.) veliki izgredi v Casalnuova v pokrajini Reggio-Calabria. — Veliko gibanje je tudi v mestu Civitavecchia; vojaki so sbrani in pripravljani po vojašnicah. — Govori se o groznih izgredih v raznih krajih Italije, toda natančnih in zanesljivih vestij ni, ker italijanska vlada jako strogo satira brosjave. — V Massi je proglašil dne 17. t. m. general Hentech obsedno stanje. — V Carrari so vjeli kakih 80 anarhistov, ki so se po poslednjih izgredih vrgli v neko poslopje ob mestnem sidovju in se tam utrdili. — V Sicilijo so poslali drugih 2500 vojakov, četudi je probivalstvo še vedno mirno.

Iz Srbije poročajo, da so je mladi kralj posvetoval s raznimi politiki, ki so nasprotni sedanjemu kabinetu. — Pološaj je jako opasen; nekateri trdijo, da proglaš vlada v kratkem državni polom, drugi pa zopet drže, da se pripravlja novo državno nasilje. — Naučni minister Vesnić je dal svojo ostavko. Splošno se sluti, da se v Srbiji na tihem pripravlja nekaj posebnega; gospodujoči radikalcii se boje, da ne bi jih zadelo kaj aličnega, kakor je zadelo liberalce dne 13. aprila 1893, ko jih je mladi kralj Aleksander pehnil od vladnega krmila.

Nemški državni zbor ni vprejel predloge o davku na tobak, ampak je jo isročil komisiji za kolektivni davek, kjer ostane najbrže pokopana.

Francoski senat je sprejel v svoji seji dne 17. t. m. soglasno sak. načrti o konverziji (promembi) državne rente.

Različne vesti.

Česki kvartet. Program koncertu, katerega priredi česki kvartet v soboto, dne 20. t. m. v gledališču „Armonia“ ob 8. uri zvečer. 1. Dvořak: kvartet v Es dur, delo 51. a) allegro, b) adagio, c) finale. 2. Haydn: kvartet v C dur, delo 14. a) allegro, b) poco adagio, tema varijacije c) minuet, d) finale

vera in značajnost; kako so je poleg tujcev v Hrvatski ugnedzilo najjgnusneje obrokovanje, ki ne spoštjuje niti najsvetotajših občutkov, abok česar ne postanomo nikdar gospodarji na svoji zemlji. Nad našim narodom vladaje taki ljudje, ki se ne bi smeli pokazati na svetlo. Boli me tudi to, kar moram očitati tudi samomu sobi: „Tudi ti si s svojo neodločnostjo pripomogel do sedanjega položnja v deželi, četudi proti svoji volji.“ Če zaslušim kaseu zaradi svoje slabosti, nalagam si jo sam; valio temu pa se vendar še smatram vrednega izmoliti sadnjo molitev v svojem življenju za svojo rojstno zemljo...“

Ko eva nedavno s svojim prijateljem šla mimo gomile Lapsanovičeve in one njegove hčerke in sem pripovedoval prijatelju, kako je prenehala tudi ta poštena družina hrvatska, vprašal me je ves začuden: Ali je mogoče, da se je dogodilo kaj takega v današnjem stoletju, v sredini civilizovane Evrope? — A jaz sem mu moral pritrditi kakor je res: Dá, tako je bilo!

(Poslovenil Hrvat-Krajišnik).

presto. 3. Smetana: kvartet v es mol („Iz mojega življenja“) L. Allegro vivo appassionato, II. Allegro moderato alla polca; III. Largo sostenuto, IV. Vivace.

O postičnem sodržaju zadnje kompozicije izraža se skladatelj sam v listu z dne 12. aprila 1878 (o času toraj, ko je že zgubil sluh), da je hotel v kvartetu se zvoki predstavljati tek svojega življenja.

I. tempo. Mladostna ljubezen do umetnosti, nezadovoljeno hrepenenje po nečem neizrekljivem, nekaka slutnja bližajoče se nesreče; II. tempo. „Quasi Polca“ nanaša so na veselo mladeniško življenje, ko je Smetana bil strastno udan plesu ter najraje skladal ples; III. tempo „largo sostenuto“. — Obdutek največje sreče prve ljubezni za ono deklico, ki je pozneje postala njegova nevesta; IV. tempo. — Spoznanje narodne glasbe, veselje o doseženem vspehu, naenkrat prodolženi „e“ više oktave, ono usodno zavrenje v ušesu skladatelja pred ogluščenjem. Bolesten spomin prvega začetka njegove karijere, slab žarek nade, koncem udanost v neizogibno usodo.

Ta kvartet žel je povsod mej umetniškim svetom veliko slavo.

Vstopnina v prtiličje 1 gld., na galerijo 30 kr., sedeži 1 gld.

Deželni zbor tržaški ima svojo III. sejo jutri (19) ob 7. uri zvečer. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika II. seje; 2. Poročilo dež. odbora o Burgstallerjevi resoluciji glede železnice; 3. Zak. načrt o pravicah podpredsednikov mestnega sveta in o spremembi naslova njih časti (tiskano poročilo); 4. Predloženo prošnje za osnovo italijanskega vaučilišča v Trstu (tiskano poročilo); 5. Nadaljevanje razprave o zak. načrtu gasilnega reda; 6. Poročilo dež. odbora o vladinem zak. načrtu o prireči in obleki poljskih čuvajev.

Iz Križa na Krasu se nam piše: Poročati vam imam danes o veselih in radostnih dneh, kakor nih še ni doživel sedanji rod. Dne 7. t. m. je namreč p. novil novo sv. mašo prečastiti gosp. Josip Macarol, katero je daroval dne 6. t. m. v cerkvi sv. Antona starega v Trstu. Naši občinarji so nepopisnim veseljem pričakovali njegovoga prihoda iz Trsta. Poleg slavoloka pričakovali so ga svetilnicami na vočer dne 6. t. m. Slavolok so priredili naši vrli mladeniči. Na jedni strani slavoloka je bil napis: „Radosten pozdrav prečastitemu novomašniku, g. Josipu Macarolu“, na drugi pa: „Rož zalih naj se mu venec spleta.“ — Lažljivo vero hrabro naj zatira. — Tri dni pred novo mašo naznanjali so nam zvonovi to lepo slavnost. Se zvononjem se je vrnilo pokanje iz topičev, da se je razlegalo daleč na okrog. Topiče nam je posodilo slavno županstvo v Sezani, na čemur se zahvaljujemo g. županu Rajmundu Mahorčiču. Za smodnik so zložili naši občinarji. — A tudi Tomajaka občina ni zaostala, tudi tam so pokali topiči mej pritrkavanjem zvonov. V župni cerkvi sv. apostolov Petra in Pavla v Tomaju opravil je novomašnik drugo svojo daritev. To slovesnosti so se udeležili ljudje iz vse župnije, da je bila cerkev prenapolnjena. — Pred sv. mašo imel je predst. g. župnik P l a n i n e k prekrasen govor, ki je vse poslušalce ganil do solz. Omenjal je tudi obe sestri novomašnika, katerih jedna biva sedaj daleč tam v Južni Ameriki, druga pa v Afriki. Po govoru podaril nam je novomašnik z lece doli sv. blagoslov. Petje pri sv. maši je bilo krasno, kakor se spodobi za tako priliko. Mej sv. mašo je bil „ofer“ na korist novomašniku, kateri se je tudi zahvalil na darovih. Po sv. maši vrnilo so se vsi gostje zopet v sv. križ, na rojstni dom novomašnika. In zopet smo ga vsprejeti svedčano, na kar se nam je zahvalil veleč. novomašnik z besedami sv. pisma: Ne tebi, ne meni, ampak gospod Bogu bodi vsa čast in hvala!

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti, in sicer v namen, da posane Barkovljanska župnija pokroviteljica pri imenovanju podružnici, prilgali so „poštenjaki nove igre“ dne 13. t. m. v krčmi „Obrtniškega društva“ v Barkovljah 2 gld.

Peveko društvo „Adrija“ v Barkovljah napravi z nedeljo 21 t. m. v dvorani krčme „Gospodarskega društva“ („Pri Ferlugi“) svojo navadni letni ples. Začetek plesa je točno ob 4 1/2 uri popoldne ter je vstopnina k istemu za moške 60 nvč., za ženske 20 nvč.

Tradicionalni „veliki ples“ Del podp. društva se bode vrtil prihodnje soboto v gledališču „Politeama Rossetti“. Vstopnina znaša jedno krono za vsako osebo; pri plesu bode svirala vojaška godba iz Pulja. Veliko važnost delavskih podpornih društev smo naglašali sicer že ne vemo kolikrat, vendar si štejeemo v dolžnost tudi danes opozoriti slovensko občinstvo na njegovo dolžnost, pokazati svoje simpatije do vrliga delavskega stanu s tem, da se udeležijo v velikem številu veselice „Del. podp. društva“. V prvo je to društvo krvavo potrebno gnotne podpore, a nič manje tudi moralne vzpodbude; obojno pa dokazemo najbolje s tem, ako gremo mej naše delavce-poštenjake, kadar nastopajo javno. Nadejamo se, da nismo govorili zastonj. — Zamolčati ne smemo tudi, da se je veselilni odsek imenovanega društva potrudil za okrašenje itak lepega gledališča in da se bode plesal ples „Kolo“ v novih narodnih nošah.

Izjava. Pričetkom šolskega leta 1893-94 naznanilo je vodstvo zavoda pri sv. Jakobu odprtje samostalnega petega razreda sl. magistratu kot okrajni šolski oblasti. Naznanilo se je odobrilo in s tem postala je šola prva slovenska petrazrednica na Primorskem.

Ako je slavno vodstvo misli drugo leto skriti v štirirazrednico ter oddati št. šolskim sestram, je to njega stvar. To želi podpisani izjaviti, da se slavno občinstvo ne moti o zadnjem poročilu „Elinosti“ glede otroške veselice, katero je priredila petrazrednica, a ne štirirazrednica družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu.

M. K a m u š i č, voditelj slov. zavodov v Trstu.

Veliki ples „Slavjanske čitaonice“ v Pulji izpjal je tudi letos sijajno, odključo se po veliki udeležbi, eleganci in animirani zabavi. Najsijajnejša točka programa je bil narodni ples „Kolo“, katerega so morali plesati trikrat. Ta „voliki ples“, kojega prireja „Slavjanska čitaonica“ v Pulju vsako leto v gledališču „Politeama Cicuttii“, je najboljši dokaz, kako se kropi slovenski življ v pomorski trdnjavi avstrijski. Čitaonica samo ima že nad 160 članov. Plesa so se udeležili: okrajni glavar pl. Rossotti-Seander, okrajni sodnik Prinz, poslanci M. dr. Laginja, prof. Maudič, Dinko Sersić in Slavoj Jenko.

Obrtniško društvo pri sv. Mariji Magdalenini spodnji, uknjižena zadruga z neomujeno zavezo, pronehalo je vsled izvršene likvidacije, kar objavlja uradni list „Osservatore Tricestino“. Nadejamo se, da na ruševinah propalega starega društva vkrane kmalo mlado in bilo podobno društvo. Obrtniška, konsumna in posojilna društva pripomorejo mnogo do gnotne neodvisnosti od tujega kapitala; z gnotno neodvisnostjo doseže se tudi narodna neodvisnost. Snujmo si toraj, kjer le moremo, taka društva, ki postenejo prave trdnjave narodnosti naše v Trstu in okolici.

Natečaj (konkurs). C. kr. poštno in brzojavno vodstvo v Trstu razpisuje v št. 10. uradnega lista „Osservatore Tricestino“, izišlega dne 13. t. m. odlokom z dne 2. t. m. na novo ustrojeno pošti v Žagi pri Bolcu mesto poštnega ekspeditorja z letno plačo 150 gld. in uradnim pavšalom od 40 gld. Kavcija znaša 200 gld. ter je prošnje uložiti v 4 tednih. — Natančni pogoji svedo se pri omenjenem vodstvu.

Statistika tržaška. Minolega tedna rodilo se je v tržaški občini 120 otrok (66 moških in 54 ženskih); 6 jih je bilo mrtvorojenih. Umilo je 170 oseb (90 moških in 80 ženskih). Po številu umrlih pride z obzirom na vse prebivalstvo 55-34 mrtličev na vsakih 1000 duš. Na tem neugodnem razmerju, oziroma na velikem številu umrlih, je bajjo kriva hripa (influenca), ki neredko prinese smrtne bolezni za seboj.

Vepored veselice pevskega društva „Nabrežina“ in „Bralnega društva“: 1. Hr. Volarič: „Slovenska pesem“, moški zbor. 2. Pozdrav predsednika. 3. K. Bendl: „Stoji k svojim“, moški zbor. 4. Deklamacija. 5. Hr. Volarič: „Domovini“, veliki moški zbor s tenor in bariton solo, s spremljevanjem vojaškega orkestra. 6. Hr. Volarič: „Slovenski svet ti si krasan“, moški zbor. 7. „Gospod Čapek“, soloigra v enem dejanju. 8. C. Kuntze posl. R. Dolence: „Vinska poskočnica“, moški zbor. 9. Ples. Mej točkami vspeveda in pri plesu svira 15 mož vojaške godbe iz Trsta.

Vstopnina: K besedi za osebo 20 kr. — k plesu za gospode 1 gld. — sedež za osebo 10 kr. — Začetek ob 8. uri zvečer.

Neodna smrt. 54-letni krojč Matej Marknič iz Sezane, vratar hiše št. 9 ulice della Caserma, umel je nesodoma dne 17. t. m. popoldne. Bruhnila mu je kri iz ust in ko ste prestrašena žena in hči urno poklicali zdravnika, bilo je že prepozno; baje mu je počila kakšna krvna posoda v drobu. Markničovo truplo so odpeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Dinamit v poštnih pošiljkatih. Dne 17. t. m. je dospel poštni parnik iz Brazilije v Bordeaux (južna Francoska). Ko so izkrcavali poštno pošiljkatje, razpočil se je nek poštni omet, ki je bil brzkone nabit z dinamitom. Dve osebi sti ubiti in jedna ranjena.

Kuratela. C. kr. trg. in pom. sodišče tržaško naznanja, da je dejan pod kuratelo radi slaboumnosti poznati tukajšnji trgovec in lastnik trdke „Giov. Genel.“ Kurator mu je odvetnik dr. Feliks Venexian.

Policijsko. 30letnega sida-ja Ivana P. iz Škofjeloke so zaprli, ker je razsajal v gostilni Pet. a P. v ulici Belvedere hšt. 23. Pomirujoče ga straharje je prav pošteno opoval. — Nepoznani tatovi so ulomili pretečeno noč v klet g. A. Daneva na Greti, hšt. 27. Spraznili so sodček, v katerom je bilo 18 litrov oeta (josiha) in si natočili vina v sodček ter ga odneali seboj. No, ako jim tekne vino v takem sodčku, mogli bi bili popiti kar jednostavno čest. — Predsinodi je nalletel neki Josip Godina iz Vrdele v ulici Giulia na nekoga Sletnega fantiča, kateri ga je prošil prenočišča, češ, da mu je oče umrl pred kokimi tromi tedni, mati pa da je pobegnila. Rekel je, da se zove Anton Krušič, sin pokojnega Emila in še živeče Emilije Krušič. Isto je trdil deček z neverjetno drznostjo pri policiji. Poizvedovanje pa je do gnalo, da se imenuje ta nadepolni mladi lažnjivec, da se imenuje Peter Lipuš, sin Bernardov, stanujoč v ulici Pieta hšt. 3. pri neki Ani Pirnet. Predvčeršnjim fantiček ni šel v šolo v ulici Chiozza, in od strahu se ni upal domov, ampak si izmislil vao lažljivo pripovedbo. — Nekateri nepoznani težaki so ukradli iz skladišča A. A. Montijevega v ulici Cologna 6 praznih sodov, katere so prodali nekemu trgovcu v ulici Torronte.

Geografsko društvo na Dunaju izročilo je dne 17. t. m. nadvojvodi Franju Ferdinandu d'Este umetno izdelano čestno diplomu in kolajno. Nadvojvoda se je presrečno zahvalil na tem odlikovanju in obljubil, da pride k slavnostni seji društva, ako bode ta čas na Dunaju.

Najnovije vesti.

Praga 18. (Razprava proti „Omladini“). Zatočenec Čitek, odvetniški pisar, trdi, da eta baje mladočeška poslanca grof Kavnic in dr. Kaizl prisustvavala nekaterim sejam „Omladine“. Mladočeška stranka je baje ponudila 100 gld. v to, da podpira mednarodna stranka Mladočehe v boju za splošno volilno pravo. „Omladina“, v kateri so socijalni demokratje in nacijonisti, bila je baje v zvezi z Dunajem, Gradcem in Lvovom.

Dunaj 18. V zalogah južno železnice je nastal ogonj.

Rim 18. Iz Palermo brzojavljajo, da je vojni minister Mocenni povprašal družbo „Rudečega križa“, da-li so gotove priprave za prirejanje vojne bolnice. Temu vprašanju so pritrdili. Prostovoljce „Rudečega križa“ so pozvali, naj bodo pripravljani za slučaj, da se jih pozove.

Pariz 18. „Figaro“ trdi, da namerja Španjska kraljica-regentinja se svojim sinom obiskati Pariz v prihodnji spomladi.

Berolin 18. Oblasti so storile vse mogoče, da zabranijo izgrede povodom shoda brazpatnih delavcev, kateri so bode obdrževali danes.

London 18. „Standard“ poroča iz Sanguja, da je bilo več potresov v pokrajini Urga (Mongolska). Več sto ljudij je poginilo.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7 43-7 45, za josen 7 64-7 65 Kozuza stara — — — — —, nova 4 41 — — — — — za maj; za juni 4 82 — — — — — Ovas za spomlad 6 71-6 73. Otrubi zamernarjeni. Pšenica nova od 77 kil. f. 7 50-7 52, od 78 kil. f. 7 60-7 62, od 79 kil. f. 7 70-7 72, od 80 kil. f. 7 70-7 80, od 81 kil. for. 7 85-7 90, Rž 5 55-5 75; ovas novi 6 70-7 20. Ječmen 6 65-9 25; proso 4 30-4 70.

Ponudbe pšenice forcirane, brez povpraševanja. Razprodaja nekolkto tisoč mot. stojev je bila mogoča le z žrtvami pri zahtevanih cenah. Vreme mrzlo.

New-York. Moka 2 38. Budimpešta. Spirit, 5 50-16. Vratilava Spirit 50° po 49 50 — 70° po 80 10. Havre. Kava Santos good average 104 75, za maj 102 — Hamburg. Santos good average za januar f. 84 —, mare 83 50, maj 81 50; trg miron.

Dunajska borza 18. januarja 1894.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	98 10	98 20
v srebru	97 95	97 95
Avstrijska renta v zlatu	119 75	119 70
v kronah	97 10	97 20
Kreditno akcije	855 —	854 25
London 10 Lat.	124 90	125 25
Napoleoni	9 94 1/2	9 95 1/2
100 mark	61 22 1/2	61 37 1/2
100 italj. lir	43 20	43 45

„Slovanski Svet“

ki izhaja v Trstu, 10. in 25. dne vsakega meseca na 20 velikih straneh stopi sedaj v VII. leto s svojim slovenskim kulturnim programom. Program listu je: nacionalna avtonomija vsakega naroda Avstro-Ogerske, z njeno pomočjo doseganje historičkih državnih prav, zagovarjanje skupnega literaturnega jezika za vse Slovane, raspirvanje zgodovine cirilometodijske cerkve med zapadnimi Slovani, pospeševanje smisla za slovensko narodno poezijo in umetnost, seznanjevanje slovenskih narodov po poročilih o dogodkih, kulturnem in literaturnem delovanju.

„SLOVANSKI SVET“

stoji za celo leto . . . . . 4 gld. za pol leta . . . . . 2 „ za četr let . . . . . 1 „

Za učitelje, učiteljice in dijake, na leto po 40 novč. manj. Naročnina se pošilja upravnistvu v Trst.

Upravnistvo „Slovenskega Sveta“ v Trstu.

POZOR!

Povodom plesa „Del. podp. društva“ v soboto dne 20 t. m. ostane moja gostilna „Alla Nuova Abbondanza“ v ulici Torrente odprta do 2. ure popoldne.

F. Favero

C. kr. dvorna lekarna
Ivana Mizzana
VIA CAVANA V TRSTU.
Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Miniussija, pripravljajoč se najtopleje in obljubljujoč natančno postrežbo s uamerjenimi cenami. Članom „Delavskega pedpornega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil prejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takšne društvena zdravnika predpišeta. Za slučajne lekarske potrebe se priporuča
101-80 **Ivan Mizzan.**

Gostilna „All' antico moro“
v ulici Solitario št. 12.
toči izvrstna vipavska črna in bela vina iz prvih vinogradov in kraška iz Škrbine. Vipavska po 32-40 kr., kraški toran po 40 kr. liter. | Nadejam se, da me slavno občinstvo, ravnujoč se po izreku „Svoji k svojim“ počasti v obilnem številu.
4-25 **Anton Vodopivec.**

Gostilna „Alla Città di Vienna“ 2 Piazza Caserma (zraven Tiskarno Dolenc) prodaja najboljša kraška in isterska vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja sprejzljaje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morajo dobiti tudi družine na dom, in sicer na izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Toran iz Aurbora po 42 nvč. in najboljša isterska vina po 28 nvč. — Za obila naročila se priporuča **Ant. Brovedani**, 101-87

DROGERIJA
na debele in drobno
G. B. ANGELI
TRST
Corso, Piazza delle Legna 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije z Angloškega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.
Mineralne vode
iz najbolj znanih vrelcev
kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104-88